

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 27. april 2021
Kontor: Forvaltningsretskontoret
Sagsbeh: Cecilie Thornvig Ander-
sen
Sagsnr.: 2021-0030-5891
Dok.: 1936899

Besvarelse af spørgsmål nr. 952 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 952 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 13. april 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Rasmus Krog Pedersen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 952 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren i forlængelse af samrådet den 8. april 2021 om offentlighedsloven oversende oplysninger om de seneste 5 anmodninger om aktindsigt, hvor ministeriet har givet afslag på aktindsigt med henvisning til offentlighedslovens § 33, nr. 5, således at det fremgår, hvad aktindsigtsanmodningen omfatter, begrundelsen for afslaget og datoen for henholdsvis modtagelsen af og afslaget på aktindsigtsanmodningen?”

Svar:

1. Justitsministeriet har forstået spørgsmålet således, at der sigtes til de seneste fem afgørelser, hvor ministeriet har meddelt helt eller delvist afslag på aktindsigt under henvisning til offentlighedslovens § 33, nr. 5.

Ministeriet kan oplyse følgende om disse afgørelser:

2. Den 25. november 2020 modtog Justitsministeriet en anmodning om aktindsigt med følgende ordlyd:

”I henhold til offentlighedsloven og miljøoplysningsloven ønsker jeg aktindsigt i sagen om coronavirus og mink, som blev behandlet af regeringens koordinationsudvalg tirsdag den 3. november.

Min anmodning omfatter alle akter og korrespondance samt den tilhørende aktliste - inkl. afsender, modtager, dato og klokkeslæt for afsendelse og modtagelse af akter, som jeg har krav på jf. offentlighedsloven paragraf 15, stk 3.”

Ved afgørelse af 18. december 2020 meddelte Justitsministeriet afslag på anmodningen om aktindsigt. Den 21. december 2020 klagede modtageren af afslaget over ministeriets afgørelse til Folketingets Ombudsmand, og den 5. februar 2021 besluttede ministeriet at genoptage sagen.

Den 9. marts 2021 traf Justitsministeriet en ny afgørelse i sagen, hvorved ministeriet meddelte delvist afslag på aktindsigt under henvisning til offentlighedslovens § 33, nr. 5. Ministeriet henviste som begrundelse for at undtage visse oplysninger efter offentlighedslovens § 33, nr. 5, til følgende:

”2. Justitsministeriet bemærker indledningsvis, at ministeriet har forstået din anmodning af 25. november 2020 således, at du anmoder om aktindsigt i de dokumenter, herunder korrespondance, der blev udarbejdet til brug for og indgik i den sag, der

blev behandlet af regeringens koordinationsudvalg tirsdag den 3. november 2020, og som omhandlede håndteringen af covid-19 i relation til mink.

[...]

3. Efter offentlighedslovens § 33, nr. 5, kan retten til aktindsigt begrænses, i det omfang det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til private og offentlige interesser, hvor hemmelighedelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet.

Det følger af de specielle bemærkninger til offentlighedslovens § 33, nr. 5, at bestemmelsen kan anvendes til at undtage dokumenter og oplysninger, *som må forventes at komme til at indgå i en kommende undersøgelseskommissions arbejde*, såfremt det vurderes, at en udlevering af materialet vil være skadelig for kommissionens gennemførelse af sin undersøgelse. [fodnote undtaget]

Det fremgår samme sted, at bestemmelsen f.eks. kan anvendes til – efter en konkret vurdering – at undtage dokumenter og oplysninger fra aktindsigt i den situation, hvor der foreligger en (regerings-)beslutning om at nedsætte en undersøgelseskommission, og hvor det materiale, som der ønskes aktindsigt i, ud fra de foreliggende oplysninger om undersøgelsens genstand og omfang må antages at ville indgå i – og være af central betydning for – den kommende undersøgelseskommissions arbejde.

Ved vurderingen af, om udlevering af bestemt materiale vil være skadeligt for undersøgelseskommissionens gennemførelse af sin undersøgelse, skal der lægges vægt på bl.a., hvor nært forestående kommissionens undersøgelse er (»nærhedskriteriet«). Der skal også lægges vægt på de pågældende dokumenters og oplysningers karakter, herunder om der i forhold til en kommende undersøgelseskommissions arbejde vil være tale om centrale dokumenter og oplysninger (»kravet om centrale oplysninger«). [fodnote undtaget]

Den 10. december 2020 har et bredt flertal i Folketinget i et underudvalg under Udvalget for Forretningsordenen tilkendegivet, at der skal nedsættes en kommissionsundersøgelse, der skal undersøge forløbet vedrørende manglende hjemmel til at udvide indsatsen med aflivning af mink til hele landet.

Den 21. december 2020 har Udvalget for Forretningsordenen afgivet en beretning om etablering af en undersøgelsesform med særlig parlamentarisk forankring. Det fremgår af beretningen, at kommissionsundersøgelsen i det væsentlige skal være underlagt samme bestemmelser som undersøgelseskommissioner efter lov om undersøgelseskommissioner.

Beretningen af 21. december 2020 er vedlagt et kommissorium for en kommende kommissionsundersøgelse af forløbet vedrørende aflivning af alle mink. Det fremgår heraf, at kommissionen skal undersøge og redegøre for relevante myndigheders og ministres handlinger og involvering i tilknytning til beslutningen i november 2020 om, at alle mink i Danmark skulle aflives straks som led i indsatsen til bekæmpelse af covid-19, herunder bl.a. beslutningsprocesserne i og imellem relevante myndigheder i perioden fra 4. november 2020 til 21. december 2020. På baggrund af undersøgelsen og redegørelsen skal kommissionen bl.a. foretage retlige vurderinger til belysning af, om der foreligger grundlag for, at det offentlige søger nogen draget til ansvar. [fodnote undtaget]

Justitsministeriet finder på den baggrund, at nedsættelsen af den kommende kommissionsundersøgelse af forløbet vedrørende aflivning af alle mink må anses for nært forestående, jf. herved Folketingets Udvalg for Forretningsordenens beretning af 21. december 2020, der bl.a. indeholder et kommissorium for undersøgelsen.

Ministeriet vurderer endvidere, at de dokumenter, der er omfattet af din anmodning, må forventes at ville indgå i – og være af central betydning for – den kommende kommissionsundersøgelse, idet de indeholder oplysninger om den sag, som blev behandlet af regeringens koordinationsudvalg tirsdag den 3. november 2020, og som omhandlede tiltag i forbindelse med håndteringen af sagen om aflivning af mink som led i indsatsen til bekæmpelse af covid-19.

Justitsministeriet har på denne baggrund undtaget de pågældende dokumenter fra aktindsigt i medfør af offentlighedslovens § 33, nr. 5, jf. dog pkt. 4 nedenfor. Ministeriet har i den forbindelse lagt vægt på, at en udlevering af materialet på baggrund af ovenstående kriterier vil kunne skade den forestående undersøgelseskommissions mulighed for på forsvarlig og fyldestgørende vis at gennemføre kommissionsundersøgelsen.”

Det omtalte pkt. 4 i afgørelsen vedrører dokumenter, der blev udleveret i forbindelse med afgørelsen om aktindsigt, fordi dokumenterne allerede var offentliggjort.

3. Den 9. december 2020 modtog Justitsministeriet en anmodning om aktindsigt med følgende ordlyd:

”Jeg kunne godt tænke mig at bede om den nyeste trivselsrapport, I har lavet for ansatte i justitsministeriet. Hvis ikke den blot kan udleveres, så må I gerne behandle min forespørgsel som en aktindsigt”

Ved telefonsamtale af 13. januar 2021 med en medarbejder i Justitsministeriets departement præciserede aktindsigtsanmoderen sin anmodning til at omfatte den seneste hovedrapport for den fysiske arbejdspladsvurdering (APV) for hele ministeriets departement samt den seneste hovedrapport for den psykiske APV og trivselsmåling for hele departementet.

Ved afgørelse af 5. februar 2021 meddelte Justitsministeriet delvist afslag på anmodningen om aktindsigt under henvisning til bl.a. offentlighedslovens § 33, nr. 5. Ministeriet henviste som begrundelse for at undtage visse oplysninger efter offentlighedsloven § 33, nr. 5, til følgende:

”4.1. Efter offentlighedslovens § 33, nr. 5, kan retten til aktindsigt begrænses, i det omfang det er nødvendigt til beskyttelse af private og offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet.

Bestemmelsen kan i første række benyttes til at tilgodese beskyttelsesinteresser, der som sådan er anerkendt i offentlighedslovens øvrige undtagelsesbestemmelser, men hvor de udtrykkelige bestemmelser har vist sig utilstrækkelige. Bestemmelsen kan dog også anvendes til at varetage beskyttelsesinteresser, der ikke har en snæver sammenhæng med de interesser, der er kommet til udtryk i undtagelsesbestemmelserne. [fodnote undtaget]

Justitsministeriet har i medfør af denne bestemmelse undtaget enkelte medarbejderkommentarer i hovedrapporten for den psykiske APV og trivselsmålingen, idet oplysningerne kan henføres til de personer, som har afgivet kommentarerne.

Justitsministeriet har i den forbindelse lagt vægt på, at det fremgår af det nævnte spørgeskema, der ligger til grund for undersøgelsen, at medarbejdernes besvarelser er anonyme.

Efter ministeriets opfattelse har det været afgørende at kunne give et sådant løfte om anonymitet for at kunne tilvejebringe tilstrækkeligt ærlige og åbenhjertige besvarelser af spørgeskemaet, hvilket er en forudsætning for at kunne arbejde med det psykiske arbejdsmiljø og trivslen i departementet.

Det er samtidig ministeriets opfattelse, at der ikke ved fremtidige undersøgelser vil kunne tilvejebringes tilstrækkeligt ærlige og åbenhjertige oplysninger om det psykiske arbejdsmiljø og

trivslen i Justitsministeriets departement, hvis løftet om anonymitet ikke kan efterleves.

Justitsministeriet bemærker i tilknytning hertil, at det – så vidt ministeriet er bekendt – i øvrigt er sædvanlig praksis at give medarbejdere et løfte om anonymitet i forbindelse med besvarelsen af spørgsmål til brug for APV-undersøgelser og trivselsmålinger.

Det er på denne baggrund Justitsministeriets vurdering, at det er nødvendigt at undtage oplysninger fra medarbejderkommentarerne, som kan henføres til bestemte medarbejdere, ud fra et hensyn til at sikre medarbejdernes anonymitet og derigennem ministeriets mulighed for at kunne arbejde med det psykiske arbejdsmiljø og trivslen.

Justitsministeriet har i den forbindelse også tillagt det betydning, at de pågældende medarbejderkommentarer indgår i ministeriets seneste APV og trivselsmåling fra foråret 2020, og at de medarbejdere, som har bidraget hertil, derfor i vidt omfang fortsat er ansat i ministeriet.

4.2. Justitsministeriet har endvidere undtaget de medarbejderkommentarer, som relaterer sig til spørgsmålene om nærmeste leder, jf. offentlighedslovens § 33, nr. 5.

Disse medarbejderkommentarer er journaliseret på en generel sag, der relaterer sig til lederudvikling.

Det følger af offentlighedslovens § 21, stk. 2, at retten til aktindsigt ikke gælder for sager om enkeltpersoners ansættelsesforhold i det offentlige tjeneste. Bestemmelsens typiske anvendelsesområde er de »*almindelige (konkrete) personalesager*«, dvs. de sager, der normalt oprettes ved en medarbejders tiltræden, og hvor der løbende lægges oplysninger om medarbejderens personaleforhold, herunder f.eks. oplysninger om grundløn, uddannelse, ferieoversigter, personalebedømmelser, sygefravær, referater af udviklingssamtaler, tjenesterejser mv. [fodnote undtaget]

Det antages, at hvis der i generelle personalesager eller i andre sager indgår dokumenter eller oplysninger vedrørende enkelte ansattes forhold, vil sådanne sager ikke som følge heraf kunne undtages fra aktindsigt i medfør af offentlighedslovens § 21, stk. 2. Det er imidlertid forudsat i de specielle bemærkninger til bestemmelsen i § 33, nr. 5, at sådanne dokumenter eller oplysninger på baggrund af de hensyn, der ligger bag § 21, stk. 2, normalt vil kunne undtages i medfør af § 33, nr. 5. [fodnote undtaget]

Adgangen til efter § 33, nr. 5, at undtage sådanne oplysninger gælder i øvrigt uanset, om oplysningerne stammer fra vedkommende ansattes egen personalesag, eller der er tale om oplysninger tilvejebragt på anden måde, f.eks. gennem en ekstern konsulentsundersøgelse. [fodnote undtaget]

Det er på den baggrund Justitsministeriets vurdering, at de medarbejderkommentarer, der relaterer sig til spørgsmålene om nærmeste leder, kan undtages fra aktindsigt, idet oplysningerne har karakter af personalebedømmelser.”

4. Den 27. november 2020 modtog Justitsministeriet en anmodning om aktindsigt med følgende ordlyd:

”Jeg ønsker, at søge aktindsigt i:

1. Dokumenter, der relaterer sig til hændelsesforløbet om Mink, hvori NOST aktiverer politiet og Forsvaret, samt dokumenter der kan belyse, hvilken rolle hhv. fødevaremyndighederne og Justitsministeriet har – og på hvilket grundlag – har særligt interesse.

2. Referaterne fra NOST i perioden d. 1.-10. november 2020.

3. Dokumenter, der vedrører Operationsstab Mink.

4. Jeg ønsker at søge aktindsigt i telefonsamtaler og mails mellem embedsmænd i Statsministeriet og Rigspolitiet i perioden d. 1.-10. november 2020.”

Ved afgørelse af 26. januar 2021 meddelte Justitsministeriet delvist afslag på anmodningen om aktindsigt under henvisning til offentlighedslovens § 33, nr. 5. Ministeriet henviste som begrundelse for at undtage visse oplysninger efter offentlighedsloven § 33, nr. 5, til følgende:

”2.1. Efter offentlighedslovens § 33, nr. 5, kan retten til aktindsigt begrænses, i det omfang det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til private og offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet.

Bestemmelsen skal i første række tilgodeses beskyttelsesinteresser, der som sådan er anerkendt i lovens øvrige undtagelsesbestemmelser, men hvor de udtrykkelige bestemmelser har vist sig at være utilstrækkelige. Bestemmelsen kan imidlertid også i særlige tilfælde anvendes til at varetage beskyttelsesinteresser, der ikke har en snæver sammenhæng med de interesser, der er

kommet til udtryk i undtagelsesbestemmelserne. [fodnote undtaget]

Det følger af de specielle bemærkninger til bestemmelsen i offentlighedslovens § 33, nr. 5, at bestemmelsen kan anvendes til at undtage dokumenter og oplysninger, *som må forventes at komme til at indgå i en kommende undersøgelseskommissions arbejde*, såfremt det vurderes, at en udlevering af materialet vil være skadelig for kommissionens gennemførelse af sin undersøgelse. [fodnote undtaget]

Det fremgår samme sted, at bestemmelsen f.eks. kan anvendes til – efter en konkret vurdering – at undtage dokumenter og oplysninger fra aktindsigt i den situation, hvor der foreligger en (regerings-)beslutning om at nedsætte en undersøgelseskommission, og hvor det materiale, som der ønskes aktindsigt i, ud fra de foreliggende oplysninger om undersøgelsens genstand og omfang må antages at ville indgå i – og være af central betydning for – den kommende undersøgelseskommissions arbejde. [fodnote undtaget]

Ved vurderingen af, om udlevering af bestemt materiale vil være skadeligt for undersøgelseskommissionens gennemførelse af sin undersøgelse, skal der lægges vægt på bl.a., hvor nært forestående kommissionens undersøgelse er (»nærhedskriteriet«). Der skal også lægges vægt på de pågældende dokumenters og oplysningers karakter, herunder om der i forhold til en kommende undersøgelseskommissions arbejde vil være tale om centrale dokumenter og oplysninger (»kravet om centrale oplysninger«). [fodnote undtaget]

2.2. Den 10. december 2020 har et bredt flertal i Folketinget i et underudvalg under Udvalget for Forretningsordenen tilkendegivet, at der skal nedsættes en kommissionsundersøgelse, der skal undersøge forløbet vedrørende manglende hjemmel til at udvide indsatsen med aflivning af mink til hele landet.

Den 21. december 2020 har Udvalget for Forretningsordenen afgivet en beretning om etablering af en undersøgelsesform med særlig parlamentarisk forankring. Det fremgår af beretningen, at kommissionsundersøgelsen i det væsentlige skal være underlagt samme bestemmelser som undersøgelseskommissioner efter lov om undersøgelseskommissioner. Beretningen er vedlagt et kommissorium for en kommende kommissionsundersøgelse af forløbet vedrørende aflivning af alle mink. Det fremgår heraf, at kommissionen skal undersøge og redegøre for relevante myndigheders og ministres, herunder statsministerens og Statsministeriets, handlinger og involvering i tilknytning til beslutningen i november 2020 om, at alle mink i Danmark skulle aflives straks som led i indsatsen til bekæmpelse af covid-19, herunder

bl.a. beslutningsprocesserne i og imellem relevante myndigheder i perioden fra 4. november 2020 til 21. december 2020. [fodnote undtaget]

Justitsministeriet finder på den baggrund, at nedsættelsen af kommissionsundersøgelsen må anses for nært forestående.

Ministeriet vurderer desuden, at det dokument, der er omfattet af din anmodning, må forventes at ville indgå i – og være af central betydning for – den kommende kommissionsundersøgelse.

Justitsministeriet har på denne baggrund besluttet at undtage det pågældende dokument fra aktindsigt i medfør af offentlighedslovens § 33, nr. 5.

[...]

3.2.3. Efter offentlighedslovens § 33, nr. 5, kan retten til aktindsigt begrænses i det omfang, det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til private og offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet.

Justitsministeriet har også undtaget en række dokumenter på sagsnr. 2020-112-0025 og 2020-759-0163 fra aktindsigt i medfør af bestemmelsen i offentlighedslovens § 33, nr. 5. Dokumenterne omhandler forløbet vedrørende aflivning af alle mink og forløbet vedrørende det actioncard, der blev udarbejdet til brug for samtaler med minkavlere uden for smittezonerne.

Hvad angår forløbet vedrørende aflivning af alle mink, henvises der til begrundelsen ovenfor under pkt. 2.1-2.2.

Som det fremgår ovenfor under pkt. 2.2., har Folketingets Udvalg for Forretningsordenen den 21. december 2020 afgivet en beretning om etablering af en undersøgelsesform med særlig parlamentarisk forankring. Beretningen er vedlagt et kommissorium for en kommende kommissionsundersøgelse af forløbet vedrørende aflivning af alle mink.

Justitsministeriet har i den forbindelse noteret sig, at flere af Folketingets partier, der tilsammen repræsenterer et flertal i Folketinget, har tilkendegivet, at kommissionsundersøgelsen ikke vil skulle stå alene, men at der er et ønske om, at visse andre aspekter af sagen, herunder forløbet vedrørende det actioncard, der blev udarbejdet til brug for samtaler med minkavlere uden for smittezonerne, skal gøres til genstand for en eller flere supplerende, uvildige undersøgelser. Flere af Folketingets partier ses i den forbindelse at have foreslået, at en sådan uvildig undersøgelse kan foregå som en advokatundersøgelse.

Justitsministeriet har endvidere noteret sig, at Udvalget for Forretningsordenen ifølge medieomtale drøftede spørgsmålet om en sådan undersøgelse på et møde den 13. januar 2021.

Eftersom der er udsigt til, at forløbet vedrørende det omtalte actioncard vil blive gjort til genstand for en uvildig undersøgelse, finder Justitsministeriet, at de samme hensyn, som ministeriet har henvist til som begrundelse for at undtage materiale, som må forventes at ville indgå i – og være af central betydning for – den kommende kommissionsundersøgelse af forløbet vedrørende aflivning af alle mink, gør sig gældende i relation til materiale, som må forventes at ville indgå i – og være af central betydning for – en kommende uvildig undersøgelse af forløbet vedrørende det omtalte actioncard.

Justitsministeriet kan i den forbindelse henvise til, at spørgsmålet om anvendelse af offentlighedslovens § 33, nr. 5, i relation til dokumenter, som *er* udleveret til brug for en advokatundersøgelse, er behandlet af Mohammad Ahsan i Offentlighedsloven med kommentarer, 2. udgave (2020), side 505, hvor der – efter en drøftelse af, om dokumenter afgivet til en advokatundersøger må anses for at miste deres interne karakter efter offentlighedslovens § 23, stk. 2 – anføres følgende:

»Hvis det imidlertid lægges til grund, at de interne dokumenter ved afgivelsen til brug for advokatundersøgelsen mister den interne karakter, må det antages, at der – i hvert fald så længe undersøgelsen pågår – vil være mulighed for efter en konkret vurdering at undtage de pågældende (nu eksterne) dokumenter efter opsamlingsbestemmelsen i § 33, nr. 5. Undtagelsen vil i givet fald være begrundet i bl.a. hensynet til at undgå, at der f.eks. i pressen ikke foretages en sideløbende »undersøgelse« af de spørgsmål, som advokatundersøgelsen befatter sig med. Der kan i den forbindelse henvises til muligheden for efter opsamlingsbestemmelsen at undtage materiale, som må forventes at komme til at indgå i en kommende undersøgelseskommissions arbejde, jf. pkt. 11.14 i kommentaren til § 33, nr. 5.«

Efter Justitsministeriets opfattelse må de anførte hensyn også gøre sig gældende i den foreliggende situation, hvor det forventes, at der – på baggrund af enighed blandt et flertal i Folketinget – vil blive nedsat en uvildig undersøgelse, f.eks. en advokatundersøgelse, i umiddelbar tilknytning til en kommissionsundersøgelse og om et tilgrænsende og delvist overlappende emne.

Justitsministeriet bemærker i tilknytning hertil, at nedsættelsen af den uvildige undersøgelse af forløbet vedrørende det omtalte actioncard – i lyset af udmeldingerne fra Folketingets partier og drøftelserne i Folketingets Udvalg for Forretningsordenen – må anses for nært forestående.

Det er herefter sammenfattende ministeriets vurdering, at hensynet til at undgå, at en kommende uvildig undersøgelse af forløbet vedrørende det omtalte actioncard ikke vil kunne gennemføres på tilfredsstillende vis, gør det påkrævet at begrænse retten til aktindsigt i materiale, der må forventes at skulle indgå i – og være af central betydning for – undersøgelsen.

Efter Justitsministeriets opfattelse er disse betingelser opfyldt i forhold til de oplysninger om politiets actioncard, som ministeriet har undtaget fra aktindsigt i din sag i medfør af offentlighedslovens § 33, nr. 5.”

5. Den 20. november 2020 modtog Justitsministeriet en anmodning om aktindsigt med følgende ordlyd:

”Jeg ønsker aktindsigt i al korrespondance mellem Justitsministeriet og Statsministeriet angående redegørelsen »Redegørelse for forløbet vedrørende manglende hjemmel til at udvide den hidtidige indsats med aflivning af mink til hele landet«”

Ved afgørelse af 5. januar 2021 meddelte Justitsministeriet afslag på anmodningen om aktindsigt under henvisning til offentlighedslovens § 33, nr. 5. Ministeriet henviste som begrundelse til følgende:

”4. Efter offentlighedslovens § 33, nr. 5, kan retten til aktindsigt begrænses i det omfang, det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet.

Bestemmelsen skal i første række tilgodese beskyttelsesinteresser, der som sådan er anerkendt i lovens øvrige undtagelsesbestemmelser, men hvor de udtrykkelige bestemmelser har vist sig at være utilstrækkelige. Bestemmelsen kan imidlertid også i særlige tilfælde anvendes til at varetage beskyttelsesinteresser, der ikke har en snæver sammenhæng med de interesser, der er kommet til udtryk i undtagelsesbestemmelserne. [fodnote undtaget]

Det følger af de specielle bemærkninger til offentlighedslovens § 33, nr. 5, at bestemmelsen kan anvendes til at undtage dokumenter og oplysninger, *som må forventes at komme til at indgå i en kommende undersøgelseskommissions arbejde*, såfremt det vurderes, at en udlevering af materialet vil være skadelig for kommissionens gennemførelse af sin undersøgelse. [fodnote undtaget]

Bestemmelsen vil f.eks. kunne anvendes til efter en konkret vurdering at undtage dokumenter og oplysninger fra aktindsigt i den situation, hvor der foreligger en (regerings-)beslutning om at nedsætte en undersøgelseskommission, og hvor det materiale, som der ønskes aktindsigt i, ud fra de foreliggende oplysninger om undersøgelsens genstand og omfang må antages at ville indgå i og være af central betydning for den kommende undersøgelseskommissions arbejde. [fodnote undtaget]

Ved vurderingen af, om en udlevering af materialet vil være skadelig for kommissionens gennemførelse af sin undersøgelse, skal det tillægges vægt, hvor nært forestående kommissionens undersøgelse er (»nærhedskriteriet«), samt på de pågældende dokumenters og oplysningers karakter, herunder om der i forhold til en kommende undersøgelseskommissions arbejde vil være tale om centrale dokumenter og oplysninger (»kravet om centrale oplysninger«). [fodnote undtaget]

5. Den 10. december 2020 har et bredt flertal i Folketinget i et underudvalg under Udvalget for Forretningsordenen tilkendegivet, at der skal nedsættes en kommissionsundersøgelse, der skal undersøge forløbet vedrørende manglende hjemmel til at udvide indsatsen med aflivning af mink til hele landet.

Den 21. december 2020 har Udvalget for Forretningsordenen afgivet en beretning om etablering af en undersøgelsesform med særlig parlamentarisk forankring. Af kommissoriet (beretningens bilag 1) fremgår, at kommissionen skal undersøge og redegøre for relevante myndigheders og ministres, herunder statsministerens og Statsministeriets, handlinger og involvering i tilknytning til beslutningen i november 2020 om, at alle mink i Danmark skulle aflives straks som led i indsatsen til bekæmpelse af covid-19. Undersøgelsen skal herunder bl.a. omfatte de oplysninger, som regeringen har givet Folketinget igennem hele forløbet, samt den rådgivning, der er blevet ydet til ministre i forbindelse med kommunikationen med Folketinget. [fodnote undtaget]

Justitsministeriet finder, at der er nærliggende risiko for, at de dokumenter, der er omfattet af din anmodning, vil skulle oversendes til den kommende kommissionsundersøgelse til brug for dets arbejde.

Ministeriet har på den baggrund undtaget dokumenterne og oplysningerne heri efter bestemmelsen i offentlighedslovens § 33, nr. 5.

Ministeriet har ved vurderingen lagt vægt på, at kommissionsundersøgelsen forventes nedsat med hjemmel i lov om undersøgelseskommissioner (evt. efter en lovændring).

Ministeriet har endvidere i forhold til nærhedskriteriet lagt vægt på, at nedsættelsen af kommissionsundersøgelsen i lyset af beretningen af 21. december 2020 må anses for nært forestående.

Ministeriet har endelig vurderet, at dokumenterne og oplysningerne, som du har søgt om aktindsigt i, forventes at være centrale for den kommende kommissionsundersøgelses arbejde, hvorfor en udlevering af materialet på nuværende tidspunkt vil kunne være skadelig for gennemførelsen af undersøgelsen.

Det er herefter sammenfattende ministeriets vurdering, at hensynet til at undgå, at den kommende kommissionsundersøgelse ikke vil kunne gennemføre sin undersøgelse på tilfredsstillende vis, gør det påkrævet at begrænse retten til aktindsigt i materiale, der kan belyse forløbet vedrørende manglende hjemmel til at udvide indsatsen med aflivning af mink til hele landet, og som skal oversendes til kommissionsundersøgelsen, jf. offentlighedslovens § 33, nr. 5.”

6. Den 18. november 2020 modtog Justitsministeriet en anmodning om aktindsigt med følgende ordlyd:

”I henhold til gældende lovgivning, jævnfør blandt andet reglerne om aktindsigt, skal begæres fremsendelse af den korrespondance De har haft med Rigspolitiet i forbindelse med den i artiklen

<https://www.dr.dk/nyheder/politik/rigspolitiet-fik-videmasse-aflivning-var-ulovlig-skjulte-det-minkavlere>

omtalte instruks, vurderinger af lovgrundlag mv. i forhold til aflivning af mink.”

Ved e-mail af 19. november 2020 præciserede aktindsigtsanmoderen sin anmodning således, at den omfatter Justitsministeriets korrespondance med Rigspolitiet vedrørende en instruks om, at Rigspolitiet skulle bruge den i artiklen nævnte formulering, når de ringede til minkavlere, samt Justitsministeriets korrespondance med Rigspolitiet vedrørende manglende hjemmel for minkaflivningen.

Ved afgørelse af 23. december 2020 meddelte Justitsministeriet afslag på anmodningen om aktindsigt under henvisning til offentlighedslovens § 33, nr. 5. Ministeriet henviste som begrundelse til følgende:

”4. Efter offentlighedslovens § 33, nr. 5, kan retten til aktindsigt begrænses i det omfang, det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet.

Bestemmelsen skal i første række tilgodese beskyttelsesinteresser, der som sådan er anerkendt i lovens øvrige undtagelsesbestemmelser, men hvor de udtrykkelige bestemmelser har vist sig at være utilstrækkelige. Bestemmelsen kan imidlertid også i særlige tilfælde anvendes til at varetage beskyttelsesinteresser, der ikke har en snæver sammenhæng med de interesser, der er kommet til udtryk i undtagelsesbestemmelserne. [fodnote undtaget]

Det følger af de specielle bemærkninger til offentlighedslovens § 33, nr. 5, at bestemmelsen kan anvendes til at undtage dokumenter og oplysninger, *som må forventes at komme til at indgå i en kommende undersøgelseskommissions arbejde*, såfremt det vurderes, at en udlevering af materialet vil være skadelig for kommissionens gennemførelse af sin undersøgelse. [fodnote undtaget]

Bestemmelsen vil f.eks. kunne anvendes til efter en konkret vurdering at undtage dokumenter og oplysninger fra aktindsigt i den situation, hvor der foreligger en (regerings-)beslutning om at nedsætte en undersøgelseskommission, og hvor det materiale, som der ønskes aktindsigt i, ud fra de foreliggende oplysninger om undersøgelsens genstand og omfang må antages at ville indgå i og være af central betydning for den kommende undersøgelseskommissions arbejde. [fodnote undtaget]

Ved vurderingen af, om en udlevering af materialet vil være skadelig for kommissionens gennemførelse af sin undersøgelse, skal det tillægges vægt, hvor nært forestående kommissionens undersøgelse er (»nærhedskriteriet«), samt på de pågældende dokumenters og oplysningers karakter, herunder om der i forhold til en kommende undersøgelseskommissions arbejde vil være tale om centrale dokumenter og oplysninger (»kravet om centrale oplysninger«). [fodnote undtaget]

5. Den 10. december 2020 har et bredt flertal i Folketinget i et underudvalg under Udvalget for Forretningsordenen tilkendegivet, at der skal nedsættes en kommissionsundersøgelse, der skal undersøge forløbet vedrørende manglende hjemmel til at udvide indsatsen med aflivning af mink til hele landet.

Den 21. december 2020 har Udvalget for Forretningsordenen afgivet en beretning om etablering af en undersøgelsesform med særlig parlamentarisk forankring. Af kommissoriet (beretnin-

gens bilag 1) fremgår, at kommissionen skal undersøge og redegøre for relevante myndigheders og ministres, herunder statsministerens og Statsministeriets, handlinger og involvering i tilknytning til beslutningen i november 2020 om, at alle mink i Danmark skulle aflives straks som led i indsatsen til bekæmpelse af covid-19. [fodnote undtaget]

Justitsministeriet finder, at der er nærliggende risiko for, at det dokument, der indeholder oplysninger omfattet af din anmodning, vil skulle oversendes til den kommende kommissionsundersøgelse til brug for dets arbejde.

Ministeriet har på den baggrund undtaget dokumentet og oplysningerne heri efter bestemmelsen i offentlighedslovens § 33, nr. 5.

Ministeriet har ved vurderingen lagt vægt på, at kommissionsundersøgelsen forventes nedsat med hjemmel i lov om undersøgelseskommissioner (evt. efter en lovændring).

Ministeriet har endvidere i forhold til nærhedskriteriet lagt vægt på, at nedsættelsen af kommissionsundersøgelsen i lyset af beretningen af 21. december 2020 må anses for nært forestående.

Ministeriet har endelig vurderet, at dokumentet og oplysningerne, som du har søgt om aktindsigt i, forventes at være centrale for den kommende kommissionsundersøgelses arbejde, hvorfor en udlevering af materialet på nuværende tidspunkt vil kunne være skadelig for gennemførelsen af undersøgelsen.

Det er herefter sammenfattende ministeriets vurdering, at hensynet til at undgå, at den kommende kommissionsundersøgelse ikke vil kunne gennemføre sin undersøgelse på tilfredsstillende vis, gør det påkrævet at begrænse retten til aktindsigt i materiale, der kan belyse forløbet vedrørende manglende hjemmel til at udvide indsatsen med aflivning af mink til hele landet, og som skal oversendes til kommissionsundersøgelsen, jf. offentlighedslovens § 33, nr. 5.”